

Twee vrouwen

Voor mij is Rieu een exponent van een hedendaagse culturele dynamiek, waarin de behoefte aan collectieve emotie toeneemt en de kloof tussen high en low culture dicht. Er wordt bij Rieu met enorm veel plezier gemusiceerd en ze streven geen perfectie na in de zin dat elke noot goed gespeeld moet worden. Dat doen ze wel, maar niet krampachtig. Ze spelen zoals er voor de tijd van de grote symfonieën werd gespeeld: uit het hoofd, net als volksmuzici.

Het is een andere perfectie: die van het samspel, van het contact met het publiek, van het expliciete gevoel dat lang uit kunstuitingen is geweest. Het publiek is onderdeel van de performance en die hele scheiding wordt opgeheven door het publiek te ontindividualiseren. In tegenstelling tot een klassiek concert, waarbij je in je eentje zit te genieten."

Les 8

Laat ouderdom je nergens van weerhouden

"Alleen maar leuke dingen doen, spreekt mij niet aan. Als je me een maand op een cruise zet, spring ik van verveling in het water. Geef mij maar een bureau, een lamp en een computer – ook nu werk ik nog zeker veertig uur per week. Ouderdom weerhoudt me nergens van. Ik ben misschien van plan om een grote oude boerderij te kopen in de Achterhoek. Eerst dacht ik: ik ben 66, dat krijg ik toch niet meer voor elkaar? Maar waarom zou ik dat niet doen? Ik kan morgen doodgaan, maar ik kan ook 102 worden. Ouderdom is denken: ik kan beter niet meer aan zoiets beginnen.

Ik ben zeker niet voor het ontkennen van ouderdom, maar het is ook een kwestie van in het nu leven. Doe gewoon alles wat je belangrijk vindt zolang je leeft. Een grote tuin kan ik misschien niet meer aan, maar dan ga ik op een elektrische grasmaaier zitten of ik laat dahlia's groeien.

Als je je gebreken onder ogen ziet, verdwijnen ze. Je vraagt om hulp of het lost zich op een andere manier op." ■

Op de oprit staat een waardige auto. In de woonkamer zijn de kleur van bank, stoelen en muren op elkaar afgestemd en hangen de muren vol met echte kunst. De heer des huizes is overleden.

"Hij had een goede baan", zegt zijn charmante, frêle echtgenote die me naar de zithoek brengt. "Mijn man is overleden in het ziekenhuis. Hij was pas 62 jaar." De kleine donkere vrouw is chic gekleed.

In een grote fauteuil zit een andere vrouw, een stevige blonde dame. Ze staat op en schudt mij ferm de hand.

"Wat is uw relatie? Een vriendin?", vraag ik terwijl ik ga zitten.

"Nee."

"Dit is de vriendin van mijn man", zegt de echtgenote. "Met mijn medeweten had mijn man al jaren een relatie met haar. Je hoort wel eens dat vriendinnen in de krant moeten lezen dat hun minnaar dood is of dat ze geen afscheid mogen nemen. Dat ben ik niet van plan", zegt ze vastberaden.

"Voordat u kwam, hebben we daarom al afspraken gemaakt."

De andere vrouw knikt bevestigend. "Zal ik alvast meeschrijven?", vraag ik en pak pen en papier.

De overleden man heeft jarenlang twee levens geleid. De week werd gelijk verdeeld tussen de twee vrouwen.

De echtgenote neemt en houdt de regie. "Hij had met haar een andere vriendenkring. In de kringen van elk van ons weet niemand van het andere leven van mijn man."

"Dat klopt", zegt de blondine.

"Hij had andere interesses waar ik me niet in kon vinden", gaat de echtgenote verder. "Met haar ging hij bijvoorbeeld naar concerten waar ik niet van hou. Toch wilden we elkaar niet kwijt. Dus heeft hij zijn tijd verdeeld tussen mij en haar."

"En nu is hij niet meer", zegt de andere vrouw. "Hij is een tijd ziek geweest."

"Omstebeurt hebben we aan zijn bed gezeten."

De twee zijn vriendelijk en beleefd tegen elkaar, er heerst geen koude oorlog in de woonkamer.

"Wilde uw man begraven of gecremeerd worden?", vraag ik.

"Hij wilde een crematie en die wordt van mij", zegt de echtgenote. "Ik wil mijn eigen condoleance-avond en zij krijgt er ook één voor haarzelf."

Ze kijkt naar de blonde vrouw, die op haar beurt knikt.

"We willen twee verschillende kaarten", zegt ze wijzend naar mijn aantekeningen. "Eén uit mijn naam en één uit haar naam."

We bespreken de kaarten. Op de één komt 'Mijn lieve man', op de andere 'Mijn lieve partner'.

De eerste condoleance-avond is van de vriendin, de tweede van de echtgenote. Op de eerste is er een borrel, op de tweede koffie en thee.

Op de crematie is de vriendin niet aanwezig. Daar draait het om de echtgenote. "Ik ben en blijf tenslotte toch zijn vrouw."

ILLUSTRATIE ELINE SCHIPPEREN

'Mijn man heeft jarenlang twee levens geleid'

Achter elke rouwadvertentie schuilt een verhaal. Mickelle Haest tekent de ervaringen op van een uitvaartverzorger.